

SLOVENSKÁ ŽIVNOSTENSKÁ KOMORA

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina

uradkomory@szk.sk

**JEDNOTNÉ ZADANIE ZÁVEREČNEJ SKÚŠKY
PRE UČEBNÝ ODBOR:**

8545 H zlatník a klenotník

školský rok 2024/2025

SLOVENSKÁ ŽIVNOSTENSKÁ KOMORA

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina

uradkomory@szk.sk

Slovenská živnostenská komora ako stavovská a profesijná organizácia podľa § 28 ods. 2 písm. c) Zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave v znení neskorších predpisov vydáva jednotné zadania pre záverečné skúšky, ktoré sú spracované v súlade s § 18 a § 19 vyhlášky č. 224/2022 Z. z. o strednej škole.

Jednotné zadanie záverečnej skúšky v učebnom odbore obsahuje:

1. zadanie pre praktickú časť záverečnej skúšky
2. zadania pre teoretickú časť záverečnej skúšky

SLOVENSKÁ ŽIVNOSTENSKÁ KOMORA

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina

uradkomory@szk.sk

PRAKTICKÁ ČASŤ JEDNOTNEJ ZÁVEREČNEJ SKÚŠKY

1. Praktická časť záverečnej skúšky:

- a) V praktickej časti záverečnej skúšky sa overuje úroveň osvojených zručností a spôsobilostí žiaka a jeho schopnosť využiť získané teoretické poznatky a vedomosti pri riešení konkrétnych praktických úloh komplexného charakteru vo vybranej téme.
- b) Žiak v praktickej časti záverečnej skúšky preukazuje, že je spôsobilý pracovnú úlohu analyzovať, vyhľadať potrebné informácie, vyhodnotiť a aplikovať vhodný postup spracovania úloh. Určuje si čiastkové úlohy a zostavuje podklady k spracovaniu úlohy. Žiak preukazuje schopnosť zdokumentovať a otestovať funkčnosť a bezpečnosť produktu. Žiak počas celého procesu dodržiava technické normy a pravidlá BOZP a PO. Poslednou fázou je odovzdanie výsledkov práce, poskytovanie odborných informácií, zostavenie preberacieho protokolu, zhodnotenie a zdokumentovanie výsledkov práce.
- c) Organizácia praktickej časti záverečnej skúšky:
 - téma praktickej časti záverečnej skúšky je komplexného charakteru so zameraním na „ozdobnú brošňu“,
 - skúška trvá 12 hodín (1h =60 min),
 - na začiatku skúšky je čas určený na prípravu pracoviska a v priebehu skúšky je prestávka,
 - rozsah času na prípravu a prestávku určí škola v organizačných pokynoch záverečnej skúšky,
 - rozsah prípravy a prestávky sa nezapočítava do celkovej dĺžky skúšky,
 - v systéme duálneho vzdelávania sa upraví časový rozvrh skúšky po dohode so zamestnávateľom,
 - čas trvania záverečnej skúšky pre žiakov so zdravotným znevýhodnením možno predĺžiť so súhlasom predsedu skúšobnej komisie pre záverečnú skúšku,
 - praktická časť záverečnej skúšky sa vykonáva ako individuálna alebo skupinová,
 - praktická časť záverečnej skúšky môže konať v dielni, v špeciálnej učebni, prípadne tried alebo na pracovisku u zamestnávateľa,

- priebeh praktickej časti záverečnej skúšky je verejný,
- ak sa praktická časť záverečnej skúšky koná na pracovisku zamestnávateľa, môže byť na žiadosť zamestnávateľa priebeh neverejný;
- hodnotenie praktickej časti záverečnej skúšky sa rozdeľuje na štyri časti:
 - príprava a plánovanie – 10%
 - realizácia pracovnej činnosti – 50%
 - prezentácia a obhajoba prác – 30 %
 - riadenie kvality, dodržiavanie BOZP, PO – 10%.

d) Žiak v praktickej časti záverečnej časti preukazuje, že je spôsobilý:

- zadanú tému analyzovať, vyhľadať si potrebné informácie, vyhodnotiť a vybrať postup spracovania úloh z technologického, hospodárneho a ekologického pohľadu;
- naplánovať fázy realizácie úlohy, určiť čiastkové úlohy, zostaviť podklady k plánovaniu spracovania úlohy.

e) Na hodnotenie praktickej časti záverečnej skúšky sa uplatňujú kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov:

- pochopenie úlohy,
- analýza úlohy,
- voľba postupu,
- voľba a použitie pomôcok, špeciálnych zariadení a materiálov;
- organizácia práce,
- dodržiavanie noriem, hygieny a pravidiel bezpečnosti práce;
- ochrana životného prostredia,
- výsledok práce.

f) Pre praktickú časť záverečnej skúšky v učebnom odbore 8545 H zlatník a klenotník je zadaná jedna téma: **Ozdobná brošňa**.

TÉMA: OZDOBNÁ BROŠŇA

ZADANIE: Výroba šperku podľa vlastného nákresu, ktorý pozostáva z:

- ručného spracovania kovov,
- povrchových úprav,
- vsadenia kameňa.

DĹŽKA TRVANIA PRAKTICKEJ ÚLOHY: 12 hodín počas 2 dní

ĎALŠIE SÚVISIACE POKYNY:

- brošňa sa musí skladať minimálne z troch častí (bez uzáveru),
- za využitia plechu a drôtu použiť techniku – rezanie, stáčanie, ozdobné vypilovanie alebo iné ozdobné techniky,
- do brošne musí byť umiestnený 1 kameň/perla,
- veľkosť brošne nesmie presiahnuť 4 x 2 cm,
- uzáver brošne musí byť zvolený podľa jej tvaru, aby sa pohodlne zasúvala do tkaniny pravou rukou (háčik uchytený vľavo),
- pri práci dodržiavať zásady BOZP,
- pracovať samostatne.

POMÔCKY:

- zlatnícke náradie a pomôcky,
- učebnice,
- meradlá,
- stroje.

PRÍLOHA ZADANIA:

- vlastný umelecký nákres.

SLOVENSKÁ ŽIVNOSTENSKÁ KOMORA

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina

uradkomory@szk.sk

ÚSTNA ČASŤ JEDNOTNEJ ZÁVEREČNEJ SKÚŠKY

1. Ústna časť záverečnej skúšky:

- a) V ústnej časti záverečnej skúšky sa overuje úroveň vedomostí žiaka vo vybranej téme.
- b) Témy na ústnu časť záverečnej skúšky sú záväzné pre všetky školy v učebnom odbore 8545 H zlatník a klenotník.
- c) Na ústnu časť záverečnej skúšky je určených 25 tém.
- d) Teoretická časť záverečnej skúšky trvá najviac 15 minút. Príprava na teoretickú časť záverečnej skúšky trvá 15 až 30 minút.
- e) Priebeh ústnej časti záverečnej skúšky je verejný.
- f) Skúšajúci citlivo riadi rozhovor so žiakmi, kladie pomocné a stimulačné otázky, vyjadruje súhlas alebo nesúhlas s tvrdeniami žiaka, pričom ho vedie k tomu, aby svoje názory podopieral argumentami a využíval pri tom písomnú prípravu a tiež vlastné poznatky získané počas prípravy na záverečnú skúšku.
- g) Na hodnotenie ústnej časti záverečnej skúšky sú používané nasledovné kritériá:
 - porozumenie téme,
 - správne používanie odbornej terminológie,
 - vecnosť a správnosť odpovede,
 - samostatnosť prejavu,
 - schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov.

TÉMA č. 1:

Základné meracie a rysovacie pomôcky, vlastnosti kovov,
umenie praveku

- popíšte základné meracie a rysovacie pomôcky,
- uveďte, aké materiály sa používajú na výrobu náradia,
- vymenujte vlastnosti kovov a charakterizujte ich,
- charakterizujte vývoj pravekej spoločnosti a zmenu rodového zriadenia z matriarchátu na patriarchát,
- charakterizujte megalitické stavby,
- charakterizujte praveké jaskynné maliarstvo,
- uveďte prevládajúce motívy a náleziská jaskynných malieb
- popíšte vznik a uzatvorenie pracovného pomeru

TÉMA č. 2:

Výroba obrúb, striebro, umenie v starovekom Egypte

- popíšte postup výroby obrúb,
- vymenujte, z akých drahých kovov sa vyrábajú obruby,
- charakterizujte striebro a jeho vlastnosti,
- charakterizujte život v starovekom Egypte,
- popíšte typy stavieb v starovekom Egypte,
- charakterizujte spoločné princípy uplatňované v egyptskom sochárstve,
- vymenujte, aké umelecké remeslá boli rozvinuté v starovekom Egypte
- vysvetlite pojem zamestnanec, zamestnávateľ, fyzická osoba a právnická osoba

TÉMA č. 3:

Náušnice a ich uzávery, zlato, umenie Mezopotámie

- popíšte náušnice, ich druhy a rozdelenie,
- vymenujte typy náušnicových uzáverov,
- zhodnoťte vhodné materiály na výrobu náušnic,
- charakterizujte zlato a jeho vlastnosti,
- charakterizujte základné druhy mezopotámskej architektúry, uveďte materiál a pamiatky tejto architektúry,
- charakterizujte kultúru Sumerov,
- popíšte zikkuraty
- pomenujte hlavné náležitosti pracovnej zmluvy

TÉMA č. 4:

Výroba polotovarov, výroba surového železa, Egejská oblasť

- popíšte postup žihania, valcovania a ťahania,
- popíšte výrobu surového železa,
- charakterizujte základné druhy železnej rudy a produkty vysokej pece,
- popíšte vysokú pec,
- opíšte krétsku palácovú architektúru,
- uveďte centrá egejskej kultúry,
- vymenujte etapy vývoja egejského umenia,
- vysvetlite pojmy: kyklopského murivo, levia brána a posmrtná maska
- popíšte spôsoby ukončenia pracovného pomeru so zamestnávateľom

TÉMA č. 5:

Barokový prsteň, korund, umenie Baroka

- charakterizujte barokové prstene,
- popíšte výrobu barokového prsteňa,
- uveďte, aké kamene sa používajú na barokový prsteň,
- charakterizujte korund a jeho drahokamové odrody,
- popíšte barokové umenie a obdobie jeho vzniku,
- popíšte typické prvky barokovej architektúry,
- vymenujte architektonické diela v barokovom slohu,
- vymenujte predstaviteľov barokového umenia
- vysvetlite postup, podmienky a možnosti založenia živnostenského oprávnenia

TÉMA č. 6:

Spájkovanie, zlatenie, antické Grécko

- popíšte postup spájkovania,
- uveďte postup pri zlatení v ohni a pri zlatení trením,
- popíšte stavebné slohy používané v gréckom umení,
- charakterizujte grécke sochárstvo, maliarstvo a umelecké remeslá,
- vymenujte významných gréckych umelcov,
- nakreslite rôzne typy gréckeho ornamentu
- vysvetlite rozdiel medzi hrubou a čistou mzdou

TÉMA č. 7:

Povrchové úpravy šperkov, galvanické pokovovanie,

Etruskovia

- charakterizujte povrchové úpravy šperkov,
- popíšte postup pri galvanickom pokovovaní,
- pohovorte o Etruskoch a ich kultúrnom vývoji,
- porovnajte etruské a grécke umenie,
- uveďte, aké boli námety etruského umenia,
- charakterizujte sochárstvo a maliarstvo Etruskov
- vysvetlite rozdiel medzi tržbami a ziskom v podnikaní

TÉMA č. 8:

Emailovanie, zlatenie, staroveký Rím

- popíšte technologický postup emailovania,
- vysvetlite postup zlatenia bez použitia elektrického prúdu, a to pri zlatení bez dotyku a s dotykom,
- vymenujte druhy a techniky používané v rímskom maliarstve,
- porovnajte doskovú a monumentálnu rímsku maľbu,
- vysvetlite funkciu umenia v starovekom Ríme,
- popíšte základné architektonické prvky, materiály a typy stavieb v Ríme,
- popíšte, čo je rímska kompozita
- popíšte spôsob platenia daní a odvodov v Slovenskej republike

TÉMA č. 9:

**Náramky, získavanie drahých kovov z odpadu, starokresťanské
umenie**

- charakterizujte náramky,
- vymenujte rozdelenie a typy článkových náramkov,
- popíšte získavanie drahých kovov zo stolového a zemného odpadu,
- charakterizujte katakombové umenie,
- opíšte architektúru, sochárstvo a maliarstvo v rannom kresťanstve a vysvetlite kresťanskú symboliku,
- uveďte, aké šperky a typy šperkov sa vyrábali
- popíšte postup a spôsoby marketingovej propagácie vlastného výrobku alebo firmy

TÉMA č. 10:

Vsádzanie drahých kameňov, zirkónia, byzantské umenie

- popíšte vsádzanie drahých kameňov,
- vymenujte druhy obrúb,
- nakreslite ozdobne prerezávanú obrubu,
- charakterizujte zirkón a jeho odrody,
- pohovorte o architektúre, sochárstve a maliarstve byzantského umenia,
- zhodnoťte význam byzantského umenia
- popíšte spôsoby a informačné zdroje, ktorými si overíte spoľahlivosť a dôveryhodnosť obchodných partnerov vo svojom podnikaní

TÉMA č. 11:

Druhy opráv šperkov, optické vlastnosti nerastov, románsky

sloh

- popíšte druhy opráv šperkov,
- opíšte dodržiavanie pravidiel pri opravách,
- charakterizujte optické vlastnosti nerastov – farba, lesk, lom, polarizácia svetla,
- charakterizujte vznik a vývoj románskeho slohu,
- charakterizujte sochárstvo a maliarstvo v tomto období,
- popíšte niektoré druhy umeleckých remesiel
- vysvetlite ako sa evidujú tržby z podnikania a aké doklady podnikateľ vydáva svojim zákazníkom

TÉMA č. 12:

Tavenie drahých kovov, odzlacovanie, umenie gotiky

- popíšte tavenie drahých kovov,
- popíšte postup pri odzlacovaní,
- pohovorte, kedy a kde vznikla gotika,
- charakterizujte architektúru v období gotiky,
- vymenujte predstaviteľov gotiky,
- nakreslite typy ornamentov v období gotiky
- stručne predstavte vlastný podnikateľský plán na predaj výrobku, ktorý ste spracovali v praktickej časti záverečnej skúšky

TÉMA č. 13:

Netradičné materiály na výrobu šperkov, platina a platinové kovy, renesancia

- vymenujte netradičné materiály na výrobu šperkov,
- charakterizujte platinu a jej vlastnosti a platinové kovy,
- charakterizujte renesanciu, jej vznik a vývojové obdobia,
- popíšte základné architektonické zásady v renesanciách,
- vymenujte známe renesančné stavby
- vysvetlite rozdiel medzi daňami a odvodmi na sociálne, zdravotné a dôchodkové poistenie

TÉMA č. 14:

Manžetové gombíky, zákonom stanovené rýdzosti drahých kovov, renesancia

- popíšte druhy manžetových gombíkov,
- vymenujte druhy uzáverov manžetových gombíkov,
- vymenujte zákonom stanovené rýdzosti drahých kovov: zlata, striebra, platiny,
- pohovorte o umení renesancie,
- charakterizujte tvorbu a dielo Michelangela Buonarrotiho,
- zhodnoťte prínos Leonarda da Vinciho,
- vymenujte niekoľkých ďalších významných renesančných umelcov
- popíšte postup pri založení vlastnej výrobnéj dielne alebo otvorení vlastného obchodu

TÉMA č. 15:

Laserová technika, spájky a ich vlastnosti, rokoko

- popíšte použitie lasera pri výrobe šperkov,
- vymenujte spájky používané v zlatníctve,
- charakterizujte vlastnosti spájok,
- charakterizujte zlato a popíšte jeho vlastnosti,
- pohovorte o umení rokoka, jeho vznik a vývoj,
- vymenujte umelecké remeslá v období rokoka
- vysvetlite postup otvorenia firmy, ktorú zakladajú dvaja spoločníci

TÉMA č. 16:

Prívesky, kamene, klasicizmus a empír

- popíšte druhy príveskov,
- opíšte výzdobu závesných a príveskových ušíek,
- charakterizujte kamene,
- charakterizujte klasicizmus a empír, ich vznik a hlavné znaky,
- popíšte klasicistické stavby,
- vymenujte niektoré známe pamiatky,
- popíšte klasicistické sochárstvo a maliarstvo
- popíšte spôsob nakladania, triedenia a zneškodnenia odpadov, ktoré vznikli pri výrobe výrobku, ktorý ste spracovali v praktickej časti záverečnej skúšky

TÉMA č. 17:

Klenotnícke techniky, fyzikálne vlastnosti nerastov,
romantizmus

- popíšte jednotlivé klenotnícke techniky,
- charakterizujte fyzikálne vlastnosti nerastov: tvrdosť, hustota, štiepaťnosť,
- opíšte Mohsovu stupnicu tvrdosti,
- charakterizujte romantizmus, kde a kedy vznikol,
- popíšte, aké obdobia boli vzorom pre romantickú architektúru
- vymenujte niektoré známe pamiatky, výtvarné diela a umelcov romantizmu
- porovnajte rozdiely medzi jednotlivými formami podnikania (živnosť, spoločnosť s ručením obmedzením, akciová spoločnosť a iné)

TÉMA č. 18:

Výroba prsteňov – solitér, karmazírunk a aliančný prsteň,
puncový zákon, realizmus

- popíšte výrobu prsteňov – solitér, karmazírunk a aliančný prsteň,
- vysvetlite, čo je puncový zákon,
- opíšte puncové značky,
- vysvetlite, kedy a kde vznikol realizmus,
- vymenujte niektoré známe stavebné pamiatky realizmu,
- vysvetlite pojem: barbizonská škola,
- popíšte realistické maliarstvo a jeho predstaviteľov
- vysvetlite rozdiel medzi bankami, poisťovňami a správcovskými spoločnosťami a popíšte úlohy Národnej banky Slovenska

TÉMA č. 19:

Základné zlatnícke techniky, skúška zlata na kameni,

impresionizmus

- popíšte základné zlatnícke techniky,
- vysvetlite postup zlatníckych operácií pri výrobe ľubovoľného šperku,
- opíšte postup skúšky zlata: na kameni, skúšobnými ihlami a kyselinami,
- vysvetlite vznik, vývoj a hlavné znaky impresionizmu,
- vymenujte niektorých významných impresionistických umelcov
- vysvetlite infláciu cien a jej vplyv na vaše finančné úspory

TÉMA č. 20:

Retiazky, chemické farbenie zlata, secesia

- vymenujte druhy retiazok,
- vysvetlite, ktoré uzávery sú vhodné na retiazky,
- popíšte postup pri chemickom farbení zlata,
- vysvetlite vznik a vývoj secesie,
- popíšte charakteristické znaky tohto umeleckého štýlu,
- vymenujte významných secesných umelcov a ich diela,
- popíšte secesné šperkárstvo
- vysvetlite ako sa v Slovenskej republike platia dane z príjmu, z nehnuteľností a daň z pridanej hodnoty

TÉMA č. 21:

Náramky, opály, vývoj umenia do 2. sv. vojny

- charakterizujte typy uzáverov náramkov,
- opíšte typy poistiek uzáverov,
- charakterizujte opály,
- vysvetlite čo je to opalizácia,
- opíšte vývoj umenia do 2. sv. vojny,
- charakterizujte moderné umenie na začiatku 20. storočia,
- popíšte umelecký smer fauvizmus,
- vysvetlite pojem: Parížska škola
- popíšte rozdiely medzi bankovým a hypotekárnym úverom

TÉMA č. 22:

Granátové techniky, netradičné šperkové materiály,

kubizmus

- popíšte jednotlivé granátové techniky,
- charakterizujte netradičné šperkové materiály: koral, jantár, slonovina, korytnačina, morská pena,
- charakterizujte kubizmus, kedy a kde vznikol,
- definujte, čo je syntetický a analytický kubizmus,
- vymenujte hlavných predstaviteľov kubizmu a popíšte ich diela
- vysvetlite ako určíte cenu a výrobné náklady výrobku, ktorý ste spracovali v praktickej časti záverečnej skúšky

TÉMA č. 23:

Brošne, diamant, ďalšie smery a prúdy do 2. sv. vojny

- popíšte druhy brošní,
- vymenujte druhy uzáverov brošní,
- charakterizujte diamant,
- vymenujte smery a prúdy do 2. sv. vojny,
- charakterizujte expresionizmus,
- vymenujte jeho hlavných predstaviteľov a ich diela,
- vysvetlite pojmy: konštruktivizmus, funkcionalizmus,
- popíšte umelecké smery: dadaizmus, surrealizmus
- vysvetlite ročnú percentuálnu mieru nákladov na úver s poistením, ktorý vám poskytla banka

TÉMA č. 24:

**Výroba jednoduchého prsteňa, beryl, moderné výtvarné
umenie po 2. sv. vojne**

- popíšte výrobu jednoduchého prsteňa: sobášnej obrúčky,
- vysvetlite, ako sa určí veľkosť a dĺžka polotovaru na výrobu obrúčky,
- charakterizujte beryl a jeho drahokamové odrody,
- charakterizujte výtvarné umenie po roku 1945,
- popíšte umelecké smery: pop-art, op-art, kinetické umenie
- vysvetlite na základe akých kritérií si vyberiete bankový účet pre vlastnú potrebu a pre účely podnikania

TÉMA č. 25:

Odlievania drahých kovov, perly, moderné výtvarné umenie

po 2. sv. vojne

- opíšte postup odlievania drahých kovov,
- vymenujte zliatiny na odlievanie šperkov,
- charakterizujte perly,
- charakterizujte výtvarné umenie po roku 1945,
- vysvetlite pojmy: hyperrealizmus, neorealizmus, land-art
- predstavte minimálne tri sociálne siete, ktoré poznáte a vysvetlite na ktorú z nich by ste umiestnili svoju reklamu na predaj výrobku, ktorý ste spracovali v praktickej časti záverečnej skúšky